

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipol po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštne zvez“. Na naročila brez dopolnjenega naročnine se ne oziramo.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
: nahaja v Gosposki ulici št. 7
Gorici v l. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7
v l. nadstr. na levo v tiskarni.
Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglašil in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

„Nekaj besed v obrambo“

Državni poslanec dr. Ravnihar je poslal „Slov. Narodu“ sledeče pismo:

Velečenjeni gospod urednik!

Blagovolite tudi z moje strani sprejeti nekaj vrstic v obrambo tovarišev dr. Gregorina in dr. Rybaša, v kolikor ju javnost utegne soditi napačno in krivično.

Na prvem našem sestanku, ki se je vršil v parlamentu v nedeljo pod predsedstvom dr. Ivčevića, sem kot prvi govornik označil svoje z onim izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke skladno stališče. Pred vsem naj se oživotvori v prejšnji zbornici obstoječa »Zveza južnih Slovanov«, ki bi bili v njej Hrvati, Srbi in Slovenci, kar jih ni bila združila »Hrvatsko-slovenska zajednica« pod vodstvom dr. Šusteršiča, Koristno in idealno bi bilo, da se na to ti dve skupini v obrambo in v svrhu intenzivnejšega zastopanja narodnih pravic Slovanov združita v enoto po primeru češkega in poljskega kluba. Toda danes se ni čas za to. Boj med obema strankama na Kranjskem in tudi na Štajerskem je zadobil take dimenzije tako ojstrino, da je sodelovanje tudi na nevtralnih tleh dunajskih nemogoče toliko časa, dokler se doma razmere ne izpremenijo, nasprotstva ne ublažijo ter ustvari nekak modus vivendi. Primeroma sem kazal na občinski svet ljubljanski, ki se zgolj vsled nagajivosti nasprotne stranke ne more konstituirati, dalje na celo vrsto naprednih občinskih odborov, ki jih vlada na kratko željo S. L. S. razpušča, potem na napoved in izvrševanje političnega bojkota s strani S. L. S. in dr. Ako je nasprotni stranki res do tega, da pride do sodelovanja, naj pokaže resno voljo s tem, da ustvari doma normalne razmere. Na ta način naj se pripravijo tla in čez čas, črna na jesen, lahko pride do sodelovanja na pametni podlagi. Za sedaj naj pa kluba kooperirata le od slučaja do slučaja. Dalmatinci so bili z menoj enakega

mnenja in naziranja. Zlasti so poudarjali da jim sodelovanje za sedaj že zategadelj ni mogoče, ker se je ves zadnji boj v Dalmaciji vodil v imenu in geslu dr. Šusteršičevem.

Dr. L. Ginja je izjavil, da on za svojo osebo ne more — navajal je tudi zasebne razloge — vstopiti v kako »Zvezo južnih Slovanov«, ampak ostane izven vsake kombinacije, tudi ne vstopi v Hrvatsko-slovensko zajednico. Na to izjavita poslanca Mandič in Spinčič, da tudi ona dva ne moreta vstopiti z neklerikalnimi Dalmatinci v klub, ako ostane Laginja zunaj tega kluba. Dr. Rybaš in dr. Gregorin pravita, da se ne moreta ločiti od ostalih primorskih poslancev, ne glede na to, da Zveza južnih Slovanov v stari zbornici ni dokazala življenjske sile. Dr. Rybaš na to obširno zagovarja veliki pomen in važnost skupne in enotne organizacije vseh jugoslovanskih poslancev, ki naj bi tvorili napram vladi in napram drugim parlamentarnim skupinam eno edinstveno parlamentarno in taktično enoto. Nasprotstva doma nas pri tem stremljenju ne smejo ovirati, taka in še hujša nasprotstva obstajajo pri Čehih in Poljaki, in vendar so vsi združeni. Bodi, da imamo dva kluba, Hrvatsko-slovensko zajednico in Zvezo južnih Slovanov ali pa namesto te slednje Dalmatinski klub in klub Primorskih poslancev, vse te organizacije morajo varuje svojo avtonomijo v parlamentu nastopiti kot enota. To pa se mora zgoditi že danes oziroma te dni, ne smemo čakati niti trenutka, važno je to glede stališča take enote napram vladi in napram drugim parlamentarnim skupinam, zlasti pa glede zastopstva v odsekkih.

Z vidika teh različnih nazorov smo razpravljali celo nedeljo ter še v ponedeljek dopoldne. Zaključek bil je ta, da so Primorski poslanci sklenili osnovati svoj klub, »Narodni klub«, h kateremu pristopiti so pregovorili tudi dr. Laginjo; zajedno pa so sklenili, da naj ta klub takoj stopi v zvezo s Hrvatsko-slovensko zajednico v svrhu združitve v višjo organizacijo.

Na zadnji konferenci v ponedeljek zjutraj smo Dalmatinci in jaz še enkrat poudarjali, da smo tudi mi načeloma za tako organizacijo, da pa ta trenutek ne smatramo ugoden za ustanovitev te organizacije, naj se pripravi teren, da bo tudi nam omogočeno sodelovanje, naj eventualno Primorski poslanci prevzemo posredovanje, ker ponudba ne more iti z naše strani.

To je torej — »dejanski stališče«. Podrobnosti izpuščam. Naj konstatujem, da je po mojih mislih mogoče vspešno zagovarjati eden ali drugi teh na naših konferencah izraženih nasprotujočih si nazorov. Vse drugače tudi izgledajo stvari, ako jia motrimo s tržaškega svetilnika ali pa ako jih gledamo z ljubljanskega gradu. Prisojam Primorskim poslancem optimizmom! Oni še niso dobili občutiti klerikalizma, zlasti pa ne terorja slovenskih klerikalcev; izvzel bi morda dr. Gregorina, ki je imel klerikalnega protikandidata, toda na Goriškem stvari še daleč niso tako dozorele, kakor na Kranjskem, kjer so klerikalci s pomočjo poslušne jim vlade vpeljali pravo strahovlado in kjer smo naprednjaki danes faktično brezpravni. Lahko je torej Primorskim poslancem postaviti se na višje stališče in to stališče tudi zagovarjati. Zategadelj jim za svojo osebo in s tega njihovega stališča ne zamerim, ako so s svojim Narodnim klubom vstopili v Hrvatsko-slovenski klub.

Pogrešek ali recimo taktično napako pa so napravili s tem, da niso hoteli obnoviti prejšnje Zveze južnih Slovanov. Ni bilo nobenega ali vsaj nobenega tehtnega razloga za ločitev. Ako je imel dr. Laginja svoje posebne razloge, ostati izven naše kombinacije, tedaj ni bilo zadržka, da se združimo mi ostali, zlasti še, ker je dr. Laginja poudarjal zase tudi zasebne razloge in ker je izrecno izjavil, da ne vstopi v dr. Šusteršičev klub. Vsi razlogi, ki jih navajajo Primorski poslanci proti obnovitvi Zveze južnih Slovanov, mene in tudi Dalmatincev niso mogli in ne morejo prepričati. Razdvojitve ni bila potrebna, tem manj, ker bi ob združitvi Primorski po-

slanci lažje in prej dosegli svoj cilj, nas 37 jugosl. poslancev videti združenih v enotni parlamentarni organizaciji, kakor pa sedaj, ko se Dalmatinci čutijo užajane in briskirane.

Pogrešno se mi tudi vidi naziranje Primorskih poslancev v tem pogledu, da je ustanoviti enotno organizacijo sedaj ali pa nikoli in da čisto nič ne upoštevajo sedanjih abnormalnih razmer na Kranjskem in v Dalmaciji, ki nam toliko časa, dokler trajajo te razmere, branijo sestavno in organizovano sodelovanje s S. L. S. Tudi v tem oziru njihovi argumenti niso prepričevalni.

Na podlagi tega resničnega položaja torej naj sodi slovenska javnost. Prosim samo eno, četudi smo z gg. Primorci v gori navedenih vprašanih različnega mnenja, ne idimo zaradi tega s kolom drug na drugega. Priznavši jim dobro vero stavi njihovim argumentom nasproti svoje — toda ne ubijaj!

Za danes priporočamo le pazljivo čitanje dr. Ravniharjevega pisma. Povrnemo se na to pismo prihodnjič.

DOPISI.

Iz sežanskega okraja.

Repentabor. — V »Primorskem Listu« z dne 20. t. m. št. 29. se zopet oglašajo mož, kojemu je laž in sramočenje bližnjega najvišji vzor.

V »Soči« z dne 6. julija, št. 67. sem onemu dopisniku na dopis v »Primorskem Listu« z dne 28. junija povedal, kaj je in kaj se mu prilega. Pravili so, da je oni dopis spisala blagoslovljena roka. Ako je prvi dopis spisala blagoslovljena roka, je spisala tudi zadnji, kajti laži in obrekovanja in vsa smer to potrjuje.

Nočem ugovarjati na izbruhane laži in sramotenja, saj taka pisava mi ne sega do kolena in kaj pa mi more; a dopisnika

VELIKA VAS.

Roman. — Francoski spisal: Edgar Monteil.

Poslovenil: F. K.

(Dalje.)

»Saj moram, pričakujejo me, so gotovo veliko pripravili ... bilo bi razžaljenje ...«

»Razumem, ti upaš, da boš dobro jedel in pil, pripelje te lahko tako daleč, če se ti pomoli polno skledo.«

»Molči in ne jezi me!« zavpije Monestrel. »Imam pravico storiti kar se mi zljubi, to te nič ne briga!«

Ko je zvedela Lucija o očetovem namenu, je rekla: »Potovanje nima pomena, saj veš, da ne bom vzela Tenina.«

»Vzela boš, kogar bom jaz hotel.«

»Vzela bom Alberta in nobenega drugega, ker njega ljubim.«

»Satanova hči, molči, poslušati nočem ne tebe in tvojo mater, zapadli ste obedve peklu.«

Tenin je prišel po Monestrela in obadva sta se odpeljala s pošto do železniške postaje in od tu v Velence. Chanut je zabičil svojemu mlademu sorodniku, naj popolnoma zalaga Monestrela, ter mu dal pismo na njegovega očeta.

Ravno tistega dne je prišel Galtier iz Grenobla domu. Bil je jako začuden, ker je zagledal na glavni cesti pred klubovo kavarno veliko množico ljudi. Ko se je približal, da bi zvedel kaj naj to pomeni, zagleda postajevo in dva podložna orožnika, ki so snemali tablo z napisom, katero je Galtier že tolikokrat obnovil.

»Kaj pa delate, postajevo?« vpraša Albert.
»Izpolnujem povelje svojega predstojnika, ta napis je sovražno izvažajoč proti vladi.«

»Nimate pravice, dotakniti se table.«

»Imam povelje.«

»Jaz pa sem mnenja, da se polasčate tujega blaga.«
»Vendar ne boste imenovali tega kosa lepenke vrednosten predmet?«

»Niste poklicani, da cenite vrednost tujega blaga in nimate pravice dotakniti se ga.«

»Jaz pa trdim, da izpolnujem samo svojo dolžnost, vi pa se zoprstavlajte oblastem.«

»Dobro, dobro, kar naznanite.«

»Poročal bom svojim predstojnikom o tem in jim predložil to v dokaz«, pravi postajevo in se odstrani z napisno tablo.

»Vem, zakaj ne morete trpeti napisa«, pravi Albert.

»Radi septemberskih sejmov, pred obema prejšnjima sejmoma ste jo tudi odstranili. Ali počakajte, veselili se bode!«

Kupil je več metrov belega platna in črno barvo, potem je šel h Crillonovim in prosil Ano in Lucijo, naj mu pomagata sešiti zastavo. Ko je bilo to storjeno, razprostrl je Albert zastavo po veliki jedilni mizi in napisal z velikanskimi črkami:

Klubova kavarna in klub

bodeta

volilni dan,

dan poraza

reakcionarcev,

zopet otvorjena!

»Tako«, pravi Albert, ko je bil gotov, »ti bodo gledali. To bo v lepo začudenje sejarjev, onim bo pa žal, da niso pustili raje male table.«

»Kaj pa si zvedel v Grenoblu?« vpraša Crillon. »Kaj se govori tam?«

»Zvezali so se z Gambetto, on pravi, da pričakuje z gotovostjo ugoden izid volitev. V Grenoblu je razpoloženje jako dobro, norčujejo se iz marsala častniki ne najmanj.«

»Mac Mahon bo na kratko odstavljen in dobimo Thiersa.«

»Tako je, ali med tem se moramo poudariti na razno, ne smemo pa izgubiti poguma. Naročila »Reveila du Dauphine«, dobivali ga bomo vsak dan izvodov. Razen tega sem kupil desetstisoč letakov manifesta levice. Časopisi se bodo poslali na naše krajevne skupine, te jih bodo pa delile posameznim kmetom. Govoril sem t. j. z urednikom »Reveila«, ta je pripravljen sprejemati naša poročila, to bo napravilo stvar zanimivejšo za naše ljudi.«

»Storil si jako mnogo«, pravi Crillon. »Ali imamo tudi novice za te: novi predstojnik zглаševalnega urada, grof Couroulis je prišel.«

»Gotovo kak zagrižen reakcionar.«

»Bil je semkaj poslan, da nam napravi konec, ali on je čeden deček, bil je celo pri nas.«

»Pri nas?«

»Da, pri nas, republikancih, pri županu in županu pa ni bil. Politika mu je popolnoma tuja, maršal ga zanima samo za to, ker ima lepe konje, on je namreč ves vnet za konje, ves dan hodi v škornjih, z ostrogami in bičem v roki.«

»Ali je res dober človek?«

póživljam, da ako bi se mu še kedaj napolnil žolč ter da bi izlil njega tekočino na mojo častno osivelo glavo, naj se podpiše s polnim imenom. Ant. Fakin.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Od Sv. Lucije. — Gospica Alma Kovačič je darovala 22 listkov konsorcija »Tolstovrške slatine« tuk. podružnici družbe sv. Cirila in Metoda. Za ta hvalevredni čin se ji podružnica najtopleje zahvaljuje, Gostilničarji, naročajte to kislavo vodo, katera je v slovenskih rokah, saj s tem podpiramo naša narodna društva!

Tolstovrško slatino ima v zalogi tvrdka Luc. Kovačič nasled. pri Sv. Luciji, kar je prav prikladno za dobavo iste gostilničarjem na Tolminskem.

Naročajte, ponudite, zahtevajte in pijte samo

Tolstovrško slatino,

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislava voda. Od vsakega zaboja pača podjetje v narodne namene 20 vin., kamor naročnik določi. — Naslov: Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroško, kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Porotna razprava

radi poloma laškega denarnega zavoda

„Banca popolare Goriziana“.

Dr. Češčuti.

Izpove, da je bil likvidator B. P. V upravnem svetu ni bil on nikoli. Kot likvidator je mogel konstatirati mnogo nerednosti. Okoli 10. julija je z drugimi vred govoril z Dionizijem Colletom o nekajih bančnih stvarih, ker je rekel D. Colle, da je skrajno nezadovoljen, ker je obtežena filijalka B. P. v Pulju z zneski, katerih ni dolžna, tako okoli 130.000 K. — Luzzatto je hotel imeti bilanco kolikor mogoče hitro na vsak način, da bi potihnilo vznemirjanje vesti po mestu. Pred notarjem Ballabenom je izjavil Piani, da primanjkljaja mora biti od 250—300.000 K najmanj. Bilanca pa je bila napravljena tako, da revizorji niso prišli na to ... Advokat Derivo iz Milana je bil prišel v Gorico v imenu Collejčevem. V banki je čital dolgo Coletovo spomenico, v kateri ta pravi, da hitro ko je prišel v Gorico, je sprevidel, da banka ne bo mogla dati onega dobička, katerega pričakuje od nje upravitelji; hoté dobiti banki novih dohodkov je začel igrati. Igre so šle spočetkoma dobro, potem pa so prišle zgube, pokrite pa z priložnostnimi menicami. Ker je izpodletelo to, je iskal novih virov v izvozu lesa po pogodbi s tvrdko Bratti in Conforti. — Zgube znašajo po izpovedi priče K 1.900.000 in 500.000 akcijskega kapitala in 100.000 K rezervnega fonda. Te zgube so krite s svoto 1.100.000 K uknjižeb od strani upravnega sveta in 400.000 K dodatne garancije od strani nekaterih meščanov, ki niso imeli opravila z banko, kakor priča, dr. Marani, dr. Venier in drugi ...

Priča pripoveduje: ko je notar Ballaben čital garancijsko izjavo, je Lenassi ponovil svoj prejšnji predlog, naj se otvori konkurz mesto da se oskubi upravne svetnike. Luzzatto mu je rekel: **Vam je več za denar kot za čast.** Lenassija je to tako razkačilo, da je hotel zagrabiti Luzzatta, rekoč, da on nima govoriti kaj takega, da nima on čuta časti; on, Luzzatto je njegova poguba.

Ker so podpisali upravni svetniki menic za 500.000, bi bil imel faliment za posledico plačilo vseh zajamčenih zneskov, škoda bi bila torej brez dvoma večja. V ostalem pa niso bili povsem na jasnem glede situacije Marina je cenil s početka deficit na 600.000 K. Marina pa mu je rekel, da je nemogoče delati v tem kaosu. Kakšen kaos — je vprašal predsednik Češčuti. Knjige z vsemi transpozicijami, da se je napravila bilanca 1908. V banki so bili določili prišteti med akcionari osebe, ki niso imele nikajh akcij, mena takih so bila posebej napisana. Priči se je tudi zgodilo nekaj takega pa je protestiral. V neki seji, kamor je bil tudi on povabljen, je razlagal, da banka ni bila dolžna plačati dolgove za igre, ker so bili ti v Avstriji neizterljivi. Porotnik Lazzari: Pa bi ne bilo častno za banko. Vmešata se še branitelj Pincherle in Lazzari. Državni pravdnik: Plačati s svojim denarjem, je že prav, ali z denarjem drugih, to je pa drugo vprašanje ...

Glede filijalke v Pulju se je govorilo tudi o ponarejenih podpisih.

Država je dala 2 milijona kron banki »Commerciale« v Trstu kakor posojilo proti obrestovanju po 2%, ker pri ministertvih se je slikalo goriško deželo v nevarnosti radi poloma B. P. Omenjena banka je dobila ta denar od države zato, da lažje likvidira bankerotno »Popolare«. Dejanski pa je od teh dveh milijonov imela dobiček samo »Commerciale«. Da bi bila del dobička odstopila B. P., o tem ni hotela ničesar vedeti, češ, da je samo njena zasluga, da se je ta denar dobil. Oglasi se porotnik Senigaglia, ki zahteva pojasnila, da je povzročila primanjkljaj samo igra na borzi, ali da so vmes mogoče tudi kaka poneverjenja? Češčuti pravi, da mu to ni natančno znano. Vsekakor je izgubljen velik znesek. Natančno da bo to povedal ravatelj likvidacijskega odseka g. Schwarz. Bran. Pincherle vpraša pričo, da-li mu je znano, da je uradnik Piani zapisal znesek 3000 K priči v škodo? Bran. Robba (razburjen): Piani, povejte zadevo o tistih 10.000 K! Drž. pravd.: V tej dvorani se je zatnjevalo, da različne banke falsificirajo svoje bilance. Ali se vam dozdeva verjetno? Priča: Ne verujem. — V moji banki gotovo ne.

Obizzi (porotnik) zahteva, naj Piani pojasni, kaj je hotel reči poprej branitelj Robba, omenivši »tistih« 10.000 K? Branitelj nekaj mečkajo, Piani pa pravi, da potrjuje to, kar je izpovedal pri preiskavi.

Priča Ermin Dörfler, star 63 let, posestnik v Gorici je bil član nadzorstva B. P. O večkratnih revizijah pove, da se je vse strinjalo. Namreč številke in tudi množina menic in vrednosti. Seveda nihče ni preiskoval, če so bile menice pristne, Gojil je zaupanje v uradnike in posebno v Colleta. Če bi se bilo hotelo vse natančno pregledovati, bi ne zadostovali celi dnevi. Da se v banki igra, tega ni vedel. Če je kaj povpraševal, mu je Piani odgovarjal, naj se obrne na predsednika.

Včeraj.

Predsednik naznanil, da je porotnik Marocco zbolel. Tako tudi priča Alojzija Canestrini. Sodni dvor sklene poklicati porotnika - namestnika g. Comar iz Fiumičela.

Priča Marni, star 60 let, iz Krmina je član nadzorstva banke od začetka do začetka njegaja. Izpove, da ni nikoli opazil kake nerednosti. Imel je zaupanje v uradništvo in načelstvo.

V tem zaupanju je tudi podpisal bilanco. Menice Vidmarja in Confortija da so se mu dozdevale pač previsoke, a počulo se ga je, da so s hipoteko zavarovane. O izgubah je izvedel pozneje. Revizorji so bili opeharjeni.

Priča grof Delmestri, star 50 let, iz Medeje, je bil tudi član nadzorstva. Pravi, da so ga predsednik in drugi dovedli v zmotno in napačno informirali. Trdili so, da je vse v najboljšem redu. Nobeden mu ni povedal, da se je igralo in da so bile izgube.

Priča notar Ballaben je tisti, ki je napravil ovadbo na drž. pravdnikstvo. Izpo-

ve, da kakor hitro je bil imenovan likvidatorjem se je natančno informiral najprej pri bivšem ravnatelju Marina, potem pri Baderju. Na podlagi teh poizvedb je podal ovadbo. Ker niso likvidatorji vedeli za prave krivce goljufij, so ovadbo omejili na načelnike. Leti 1901. je bil član eskomptnega odseka. V začetku je šlo vse dobro. Pozneje je doznal, da se je dovolilo Naglosu iz Krmina kar 250.000 K kredita. To je bil previsok znesek. Takrat je bil izstopil iz odseka in ni imel več posla z banko. Še-le 1. 1909 je izvedel, da stoji banka pred konkurzom. Ni bilo drugega izhoda kakor napraviti likvidacijo. Polagoma se je posrečilo poizvedeti o igri, o kreditu Vidmar, Conforti itd. Prepričan je bil tedaj, da je za delničarje vse izgubljeno. Na to je zahteval od Luzzatta in Lenassija, naj poskrbe za odškodovanje delničarjev. Troški likvidacije so veliki, a bili so neobhodno potrebni. Preds. Koliko znašajo končno izgube po likvidaciji? Ballaben: Okoli dva milijona vsega skupaj! Preds. Vam je znano o državni podpori? Ballaben: Da. A od te ni imela B. P. nobenega dočka. Denar je potegnila B. Commerciale v Trstu. Dr. Bader in Orzan sta sprejela ostanek likvidacije z aktivni in pasivi. Imela bosta veliko škodo.

Zaslišan je bil še bivši uradnik B. P. Delchin, ki je izpovedal že znane stvari. Ob koncu obravnave se je vnelo ostro prerekanje med braniteljem Pangrazijem in drž. pravdnikom. Ballaben je namreč očital Pangraziju, da sploh se ni nič pripravil za svoj posel branitelja. Drž. pravdnik se je tej opazki nasmehnil, nakar je Pangrazi rekel, da nikjer ni še videl tako neolikanega drž. pravdnika, kakor je goriški. Drž. pravdnik je ostro in glasno protestoval proti tem besedam.

Nadaljevanje razprave danes.

Domače vesti.

Gregorinove volilce v ajdovskem okraju prosimo, naj bodo mirni ter naj presoajo korake svojega poslanca hladno in z razumom. Umejnemu nastalo ogorčenje, ali to je nastalo vsled krive vesti, da je dr. Gregorini vstopil v Šusteršičev klub ter tako zlezal pod Šusteršičevo komando. Umejnemu, da mora taka vest vzburiti vsakega napredn. volilca in ga mora zaboleti srce, ali povdarjam: ona vest je kriva. Slov. klerikalci so v svojem klubu, primorski poslanci v svojem; ti pa hočejo, da se napravi iz teh dveh klubov ter iz dalmatinskega skupno z Ravniharjem jugoslovansko enoto, ki bo v določenih vprašanih hodila skupno pot, drugače pa imajo prosto roko edni in drugi. Tako je pri Čehih in Poljakih, tako bodi tudi pri Jugoslovanih! — Ali pa bo to držalo ali ne, to bomo pa videli!

Ne dela prav, kdor govori: primorski poslanci so se podvrgli dr. Šusteršiču. Kaj če se stopi v tak stik s kako drugo stranko, se je treba ravno podvreči? Kaj ni mogoče tudi izkoristiti položaj v priloge dobre stvari, katero se zastopa?

Prosimo mir in hladno presojanje nastalih razmer. Umevno pa, da napredni volilci smatrajo svojega poslanca za naprednega moža, ki ve in vedno upošteva, kdo ga je pošlal v parlament.

S Tolminskega. — V zadnji seji pomnoženega c. kr. okr. šol. sveta tolminskega je stavil ud Josip Rakovšček naslednjo resolucijo, katera je bila soglasno sprejeta: **Pozivljajo se deželni in državni poslanci, kakor tudi slavna vlada, da zastavijo ves svoj vpliv v to, da deželni zbor ustanovi deželni šol. fond, sicer mora priti neizogibno do finančnega poloma.**

Drugi okrajni šol. sveti v deželi, oglasite se!

Pod Rybař-Gregorinovo klop je zlezla »Soča« ... stisnila je rep med noge in kakor ponižni pudeljček zlezla pod Rybař-Gregorinovo klop. Tako piše namreč »napredno jutro«. — To »Jutro« meni, da se je »Soča« spremenila pretekli teden v čas dveh dni, od četrtega na soboto. Ali kdor je pazljivo čital, je lahko videl, da ni nikake premembe. Priporočali smo in še priporočamo hladno presojanje. »Jutrovi« laži: dr. Gregorin je v Šusteršičevem klubu, pa se je moral vsakdo po robu postaviti, kdor moče, da trpi napredna stvar. — Je bilo nač težko, napraviti nekaj takega, kar bi bilo našlo vsestransko odobravanje v naprednih in narodnih vrstah. Treba je čitati pazljivo pisma in izjave posilncev

dr. Rybařa, dr. Gregorina in dr. Ravniharja. Pri taki situaciji je izključena takojšnja vstvaritev take zveze, po kateri smo pač vsi koprnelji in enote, ki bi kazala skupnost Jugoslovancov v določenih vprašanih. Nastala sta dva kluba: narodni in dalmatinski. Ravnihar je ostal izven klubov. Primorski poslanci so si poiskali stik s »Hrvatsko-slovensko zajednico«, pričakuje, da bo mogoče priti do stika z njimi in zajednico tudi Dalmatincem in dr. Ravniharju. Saj pri Čehih tudi niso vsi hkratu vstopili v enotni češki klub! — »Jutro« naj le pazljivo čita številki »Soče« od minolega četrtega in sobote, pa bo videlo, da ni pri »Soči« nobene premembe: bo videlo, kako namenoma so postavljene novice zlasti gledé onih »pogojev«, kateri notici je dodan poseben dostavek, ki govori dovolj jasno.

To omenjamo ne morda iz kakega opravičevanja pred kričaškimi »Jutrom«, ampak zato, da smo pobili nasproti javnosti »Jutrove« laži.

Če bo pa »Jutro« nadaljevalo neumno svojo gonjo, se mu prav gotovo pripeti, da pojde kot pudeljček v kot, pudeljček po zasluženju otepen.

Konecletno poročilo »Dijaške kuhinje«. V začetku šolskega leta 1910/11. je bilo sprejetih v Dijaško kuhinjo 69 dijakov, 24 gimnazijcev, 8 realcev, 30 učiteljskihnikov, 2 pripravnik in 5 vadnikov.

Med letom jih je izostalo 11 in sicer 8 radi nepovoljnega napredka, 3 so izostali samovoljno.

Za mesta izstopivših so takoj prosili drugi, ki so bili tudi sprejeti.

Do konca šol. leta, to je, do všteti 5. julija, je hodilo na hrano v Dijaško kuhinjo 63 gojencev, 25 gimnazijcev, 6 realcev, 25 učiteljskihnikov, 2 pripravnik in 5 vadnikov.

Napredek teh je bil dovoljen; med srednješolci in učiteljskihniki, kojih je bilo 56, jih je dovršilo drugo poluleetje 6 z odliko, 1 je dobil ponavlj. izpit, a 2 sta propala.

Vsi drugi, t. j. 47, so bili vsposobljeni za višji razred.

Kako se je Dijaška kuhinja izdrževala, je znano vže iz prejšnjih poročil, omeniti bi bilo z zadovoljstvom, da so v preteklem šol. letu k vzdrževanju D. k. zdatno pripomogli tudi srednješolci in učiteljskihniki, ki so podarili Dijaški kuhinji 520 K 76 v kot prebitek koncertov in zabavnih večerov, koje so prirejali med letom v prid Dijaške kuhinje.

Gonja »Jutra« škoduje napredni stvari. — To smo pribili in pri tem ostanjemo, pa če se »Jutro« še tako odločno zavaruje proti našemu očitku, da dela gonjo, ki samo škoduje napredni stvari. — »Jutro« je kričav list, ki dela iz mrah slove ter živi od samih tendencioznih in senzacijsko obrnjenih vesti. Tako kričanje in preobračanje dejstev pa le škoduje napredni stvari. Kot »neodvisen političen dnevnik« ima »Jutro« lepo nalogo, katere pa ne vrši, marveč se rajše lovi okoli ter dela zgago in seje prepire in zdražbe v napredne vrste, kar spričuje najboljše sedanja njegova gonja proti primorskim poslanecem. To pribijemo z nova, ker to škoduje napredni stvari. Malo več hladne krvi!

Koliko je Slovencev v Gorici, še sedaj niso povedali. Izvedeli smo že uradno statistiko prebivalstva v deželi; vemo, koliko prebivalstva ima Gorica, ali koliko so nas našli, tega pa kar ni mogoče izvedeti. Za Trst so povedali že, da je tam 36.000 Slovencev, dočim jih je v resnici nad 70.000. Če se tako »šteli« v Gorici na magistratu po »reviziji«, potem so nas našli morda komaj 6000! Ali če so še tako sleparili, tu smo, ne toliko, kot so nas našli, marveč še enkrat toliko in še več pa še več nas bo. Slovenci v Gorici rasiemo, Lahji ginejo.

V popolni odvisnosti dr. Gregorina in dr. Rybařa. — Ljubljansko »Jutro« je jako najzgodov. Sedaj je znašel popolno odvisnost »Soče« od dr. Gregorina in dr. Rybařa. Ker medeja može z Jutrovega oba ta dva poslanca v en koš z dr. Šusteršičem, se ne bomo nič čudili, če iz meglenega »Jutra« pokuka jutri na dan odvisnost »Soče« od samega dr. Šusteršiča! Pri najzgodov. »Jutru« je vse mogoče! Da se smeši s takimi čenčarijami, tega se ne zaveda; mi pa tudi nimamo nič proti temu, če se smeši s take vrste izmišljotinami.

Občinske volitve v Št. Petru. — Kakor čujemo, je rekurz od strani naprednih volilcev proti obč. volitvam v Št. Petru odbit. Volitev župana bo v kratkem.

O pogojih, ki obstoje med »Hrvatsko-slov. zajednico« in »Nar. klubom« glede »Hrvatsko-slov. kluba« se mnogo razmotriva. Vidi se, da se je vršilo vse v naglici. Sedaj ko parlament stonca v kratkem svoje poletno delo, bomo imeli dovolj časa, premotriti in določiti, kaki morajo biti pogoji med klubi, ki bi tvorili skupni jugoslovanski klub. Časa bo za to, da se določi skupni program, da »spravimo« v program vse točke, za katere se morajo naši poslanci skupno boriti. Začetki so tu za skupen klub, začetki za pogoje. Čehi imajo skupna vprašanja točno izdelana, v drugih imajo svobodno roko. Tako mora biti tudi pri Jugoslovanih. Ali izrečejo naj se vsi za skupni klub in ga omogočijo, potem pride do določitve končno veljavnih pogojev. O tem bomo še obširneje govorili.

Polet tržaškega zrakoplovca Ivana Widmerja iz Gradeža v Trst. — V Gradežu je bilo v nedeljo nenavadno živo. Prišlo je vse polno ljudi gledat, kako izvrši tržaški zrakoplovec Ivan Widmer svoj napovedan polet iz Gradeža v Trst. Spustil se je na bregu za kopališčem ob 7.6 zvečer v zrak proti morju, se obrnil ter plul nad Gradežem, obrnil pa se je na mesto naravnost proti Trstu proti Piranu, obplul istrsko obal ter se priključal Tržačanom nad Miljami. Preletel je okoli 40 km v poprečni višini 500 m s hitrostjo 100 km na uro. Blizu Kopra se je imel boriti s precej močnim vetrom. Drugače je bilo vreme krasno in za polet ugodno. V Trstu je plul Widmer nad mestom, nad katedralo sv. Justa ter se končno spustil na tla na molu št. 5. Zrakoplov je monoplan »Bleriot«, last R. Orsija. Funkcioniral je izborno. Ivan Widmer je mlad, ima komaj 18 let. Učil se je za mehanika. Vedno je tičal v knjigah in časnikih ter prebiral in študiral, kaj je novega na polju aviatike. Njegov oče, inženir, je upošteval gorečnost svojega sina za aviatiko ter ga poslal v aviatično šolo v Pordenone, kjer je napravil izpit za pilota. Pričakuje se od njega še mnogih uspehov v aviatiki. Tržačani so ponosni, da je plul nad Trstom prvi Tržačan. V zraku je bil 32 minut.

Prizadetim društvom! — Neko društvo nam je pomajalo honorar za reklamne notice za veliko lepo pomembno prireditel. Gospodom, ki so pisali reklamne notice, moramo priznati, da so se držali stvari ter notice niso bile predolge (kričečih in dolgih se ljudje bojijo!). Honorarja ne zahtevamo, pač pa moramo ob tej priliki omeniti to: Dobijo se še vedno društva, ki iščejo v »Soči« reklamo, pa kakšno! kar cele kolone hočejo zavzeti z noticami — ne spomnijo pa se, da je z listom združena tiskarna. Tiskovine naročajo kje izven dežele, naš list v Gorici pa naj jim služi v reklamo za njihovo prireditel. Najbolj neumesten je izgovor, da se mora štediti, kakor da bi izven dežele dobili tiskovine ceneje! V Gorici dobijo dobre izdelke po ceni; zato ni nikakega vzroka, ne podpirati tiskarske obrti v deželi! — Naznamamo, da prav radi pričujemo primerne kratke reklamne notice, ali da bi mi odpirali na široko predale lista temu ali onemu, ki noče poznati naše tiskarne, tega pa ne bo več! Mislimo, da nam da prav vsak razsoden človek.

Občinski uslužbenci v naši deželi pošljejo po g. A. Bajtu, občinskemu tajniku v Kanalu, na vlado prošnjo v dosego državne nagrade za delo, ki ga izvršujejo oni za vlado. Enako prošnjo so poslali tudi dež. odboru, ki jim je obljubil svojo pomoč. Nadejati se je pač, da bo prošnja uslišana. Poslanci naj pomagajo.

Vročina. — Pritiska že nekaj dni huda vročina tudi v Gorici. Po okolici, zlasti po Vipavski dolini, želijo dežja, če ne utegne biti škoda na pridelkih velika.

Zgubljen. — Zgubila se je mala srebrna ženska ura od hotela Central do prehoda pri realki. Kdor jo je našel, je naprošen, da jo odda na policijskem uradu. Zgubil se je možniček z malo svoto denarja. Kdor ga je našel, je naprošen, da ga odda na policijskem uradu.

Najdeno. — Našla se je zlata broša; kdor jo pogreša, naj se zglasti na policijskem uradu.

Pojasnilo

k odprtemu pismu na poslanca dr. Gregorina v listu »Jutro«.

Črniče, dne 24. julija.

V 502. št. »Jutra« t. l. sem priobčil jaz v sporazumu z več drugimi volilci iz naše županije »odprto pismo« na naslov našega g. poslance dr. Gregorina. Glede tega, ker sem slišal doma in v nedeljo v Ajdovščini nebroj mnenj in glede tega, da si ne bodo nekateri stvari krivo tolmačili ter na opazko v »Soči« od minole sobote si štejem v dolžnost podati radi te stvari nekoliko pojasnila:

Najprvo bodi povedano, da ono »odprto pismo« v »Jutru« so porodili utisi in nestrpnost vsled prvih poročil v ljubljanskih naprednih dnevnikih, in sicer vesti, da so se pridružili naši poslanci klerikalcem s pogojem, katerega je stavil Šusteršič, da naj se namreč ne sprejme v klub poslanec Ljubljane Ravnihar.

Te vesti so napravile pri vseh naših volilcih jako mučen vtis, tako da jaz sem se kot odkritosrčen in odločen pristaš narodno-napredne stranke v resnici bal, da bode korak našega g. poslance katastrofalno vplival na našo napredno stvar.

Mi smo principijelno za pošteno združitev s klerikalci v parlamentu, a **edino pod temi pogoji, da naša napredna stvar za las ne trpi na korist klerikalizmu**, in da ima vstop v klub vsak jugoslovanski poslanec brez najmanjših obveznosti v korist klerikalizmu.

Torej na odločno trditev obeh ljubljanskih naprednih dnevnikov, da se je na zahtevo Šusteršiča ignoriralo poslanca Ravniharja, je bilo poslano v »Jutro« ono »odprto pismo«. Stori se je to iz kristalno čiste in odločne napredne zavesti. Če so pa vesti, da se je na povelje Šusteršiča posl. Ravniharja ignoriralo, **neresnične** (kar upamo, da je istina, zaupajoč g. posl. Gregorinu in Rybaču, o katerih značaju, da je neomadeževan, ne dvomimo) če so torej te vesti neresnične, se umikamo ter izrekamo našemu poslancu g. Gregorinu popolno odkritosrčno zaupanje.

Če pa mislijo kakšni »komodnejši«, da je glavno delo za stranko kritiziranje, jim rečem, da se jako varajo. Moje delo za stranko je iz odkritosrčnega prepričanja, saj sem naprednega prepričanja, od kar sem k pameti prišel in bodem prav do zadnjega trenutka svojega življenja. To-liko v pojasnilo.

V imenu več volilcev:

Virgil Toplikar.

Izjava.

Na lažnjive napade v »Gorici« ne odgovarjam več ne za se ne za moško podružnico sv. C. in M., dokler se strahopetni dopisnik ne podpiše.

Dr. E. Dereani.

Sokolski vestnik.

Zlet Goriske Sokolske župe v Ajdovščini v nedeljo je vspjel v vsakem oziru kar najkrasneje. Ajdovščina je bila v slavnostni obleki, okrašena z zastavami, napisi, kazala je praznično lice, dokazujoč, kako zna prav ceniti zlet Sokolov. Kadarkoli je kaka prireditel take vrste v Ajdovščini, se nabere v tem našem trgu vedno polno občinstva od blizu in daleč. V Ajdovščini gredo radi. — Veličasten je bil sprevod po trgu, udeležba ogromna. Sokolov v kroju je bilo nad 400. Pozdravil je došlece na trgu župan g. Ign. Kovač, govorila sta tudi starosta Gorš. S. Župe dr. Levpušček in dr. Slavik iz Trsta. Grmeli so topiči. Telovadišče je bilo lepo prirejeno, tribune polne občinstva, telovadba je bila krasna. Telovadci, telovadkinje, naraščaj so želi obilo zaslužene pohvale. Veselo življenje je plalo po Ajdovščini, zabava je bila kaj prijetna, vesel, slavnosten dan je bil v nedeljo v Ajdovščini. Videlo se je, kako so se potrudili gospodje in dame v Ajdovščini, da ponudijo zletnikom mnogo raznovrstne zabave. Vsa prireditel je pokazala, kako visoko se vspne taka prireditel, kako lepo popolna je, če so priprave v pravih rokah. Sokolska ideja je triumfovala v Ajdovščini. Vsi izletniki so polni hvale o tej prireditvi in radi se bodo spominjali še leta in leta, kako je bilo dne 23. julija 1911. lepo tam ob Hrablju.

Zveza narodnih društev.

Pevsko in brašno društvo »Ipava« v Mirnu priredi javni ples dne 30. t. m. pri Mihi Faganeliju.

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Vinski semenj spomladi 1912. — Dne 15. t. m. se je vršilo v Trstu posvetovanje, na katerem je bilo govora o vinskem semenju, ki naj se napravi prihodnje spomlad. Posvetovanje se je vršilo v prostori trgovsko-obrtne zbornice. Zastopana sta bila deželna odbora goriški in istrski, vinorejci in vinotržci. Z Goriškega so bili navzoči deželni svetnik dr. Pettarin, Portelli, Bolaffio, Fabiani, Folini in Jakončič. Navzoči so se izrekli za to, da se napravi vinski semenj prihodnje spomlad. Izvolijo odsek, ki privabi interesente, da storijo vse kar treba, da vspje tak vinski semenj v korist primorskih dežel, kakor je vspela pred kratkim poskušnja primorskih vin na Dunaju. — Samo, da ostanajo gospodje, ki bodo imeli to prireditel v rokah, nepristranski, da bi ne bila prireditel le — laški vinski semenj! Deželnega odbora goriškega dolžnost je poskrbeti, da bo naša dežela povsem primerno zastopana na tem nameravanim semenju.

Goriška kolesarska zveza.

Kolcarsko društvo »Miren« priredi dne 6. avgusta tombolo s plesom.

Dodatno k poročilu o dirki Kobarid-Tolmin omenjamo, da je bilo zastopano tudi bratsko kolesarsko društvo »Solkan« z velikim številom članov.

Politični pregled.

Poslanska zbornica ima danes sejo. Kot prva točka je na dnevnem redu prvo čitanje bančne predloge. Potem pride na vrsto debata o draginji mesa. Vlada poda menda že jutri pojasnila o zahtevanem novem uvozu argentinskega mesa.

Ogrska državna zbornica je nadaljevala debato o brambni predlogi. Govoril je grof Tisza ter se v dolgem govoru bavil le s predlogo in vojaškimi vprašanji z njo v zvezi stoječimi.

Albanija. — Črnogorski kralj bi rad posredoval med turško vlado in Malisori. Dne 2. avgusta poteče rok, ki ga je dala turška vlada upornikom, da se podvržejo. Morda bo to kritičen dan. Sumi se, da požar v Carigradu v posloplju generalnega štaba so zanetili Albanci.

Mornariške častnike prve vrste hoče imeti Italija. — Mornariški minister je sestavil kvalifikacijsko komisijo, ki je končala te dni svoje delo. Kakor se čuje, bo č. stranjenih iz mornarice obilo častnikov. V kratkem jih dobi cela vrsta poziv, naj prosijo za umirovljenje. Celo nekaj fregatnih kapitanov pred kratkim imenovanih bo žrtev omenjene stroge komisije. Italija hoče imeti v mornarici častnike, ki bodo vsi docela možje na mestu! Dobro se pripravljaj!

Sto dreadnoughtov je sedaj ali že v rabi ali še v delu tik pred spustitvijo v morje. Angleška jih ima 32, Nemčija 21, Združene države 12, Japonska 7, Avstro-Ogrska, Italija, Rusija, Francoska po 4, Brazilija in Španija po 3, Argentinja, Turčija in Čile po 2.

Razne vesti.

Kolera v Trstu. — V nedeljo zvečer je umrla za kolero 28 letna Katarina Rusjan. Zbolela je zjutraj. Vsi, ki so prišli z njo v dotiko, so bili hitro internirani. — V Magdalensko bolnišnico so spravili tudi 29 letnega voznika Karola Jarca, ker je zbolel na simptomih kolere.

V Magdalenski bolnišnici je zbolela za kolero tudi Olga Hansich in Marija Zorn.

Na Dunaju je že nekaj dni silna vročina. Nekaj jih je umrlo za solnčarico. O velikih vročini poročajo tudi iz Nemčije in z Angleškega.

Krsta darilo za god. — Ko doseže mati ali oče na Kitajskem starost 55 let, primesejo jima otroci za god krsto, v katero potem položijo onega, ki prvi umrje. Tako je videti po kitajskih hišah krste, ki

potrpežljivo čakajo v kotu, da se jih porabi za kar so namenjene.

Obesil se je 11 letni deček v Genzamu v Italiji. Imenuje se Baccio Premutico, Mati ga je dobila v družbi pokvarjenih dečkov ter ga zapodila domov, ali od doma je ušel in zvečer so našli obešenega na drevo ob polju.

Velikanski požar v Carigradu. — Dne 23. t. m. popoldne je izbruhnil v dveh mestnih delih v Štambulju požar. Nekaj mestnih delov je upepeljenih. Pogorele so tudi pisarne generalnega štaba; arhiv in dokumente so rešili.

Dvojen samomor v Trstu. — Josip Tavčar, klepar, 22 let star, in njegova ljubica Justina Gustinčič sta se v nedeljo zjutraj zastrupila s karbolno kislino. Zastrupila sta se v Tavčarjevem stanovanju. Našli so ju mrtva.

Koliko govorimo? — Neki angleški statistik je izračunal sledeče: Navaden človek izgovori v saki minuti približno 100 besed, v eni uri že toliko, da se to natisne na 29 straneh osmerke. Računamo na dan tri ure govorenja, dobimo na teden okolo 600 tiskanih strani. Na leto da to 52 knjig precejšnjega obsega.

Umrljivost zakonskih in nezakonskih otrok. — Statistika je tudi posegla na to polje ter dognala, da umrje mnogo več nezakonskih otrok nego zakonskih, kar je i umevno. A razmerje je večje nego bi si mislili na prvi hip. Od 100 nezakonskih otrok je v Nemčiji umrlo v letu 1908: 28,5, od zakonskih 16,8 (in sicer v prvem letu starosti). K vojaškemu naboru je prišlo od 1000 v zakonu rojenih 660, od nezakonskih le 213,6.

Šola za tatove. — Pred kratkim je berlinska kriminalna policija izsledila v kleti hiše trgovca Seriga šolo za tatove. Serig je prejemal ubegle mladostnike proti odškodnini in jih je podučeval v tatinski stroki. Imel je celo nastavljene razne učitelje za posamezne predmete, kakor odpiranje ključavnic, žepna tatvina, brezhrupno rezanje oken. V šolskem načrtu ni bilo veronauka.

Zrakoplovka madame Moore je padla v Etampesu z višine 40 m ter obležala mrtva.

Vojaški balon pri vajah. — Laški balon št. 3. se je udeležil vaj med Verono in Sommacampagno. Balon je bil prideljen »branilec«. V gondoli je bilo 5 častnikov, ki so mogli skozi pol ure svojemu poveljniku dajati točna poročila o situaciji nasprotnika. Balon je bil v zraku nad 3 ure.

Milijonar osumljen tatvine. — V kopališču Lido pri Benetkah je obdolžil neki laški kopališčnik nekega gospoda, da bi mu bil ukradel 250 lir. Policija je dotičnega gospoda poklicala v policijski urad, kjer se je legitimiral, da je milijonar Löwinger. Pri sebi je imel obilo denarja. Milijonar se je neznanško smejal Lahu, da ga je obdolžil tatvine.

(Dalje na četrti strani.)

katera skrbi za zdravo kožo in hoče iz ebiti se peg ter ohraniti nežno in mehko kožo ter belo polt; se umiva le z

Dama,

lijivim mlečnim mlom (znanka konjček) tvrdke Bergmann & drug Teschen na Elbi.

Komad po 80 vin. se dobi v vseh lekarnah, mirodilnicah in prodajalnah parfumov.

lv. Znidarčič & dr.

stavb. tvadka

v Gorici, Via Maffioli.

Izdeluje vsakovrstne načrte, stat. račune, sprejema stavbinska dela vseh vrst, izdeluje tudi Westfal-strope patent v vseh avstrijskih mestih št. 27221.

Lastnina Westfal-stropi za vsa stavbarska dela brez zadržanja pri zidanju, nizke konstrukcije z ravnim stropom zavarovanim proti ognju, ki izolirajo vsako šumenje in ropotanje, prihranitev železnih nosilcev, železnih vezi in vijakov. **Ceneji kakor vsi drugi masivni stropi.**

Pojasnila, stat. računi in proračuni brezplačno.

Izdeluje enodružinske hiše po sistemu. votli blok, ki je najtrpežnejše zidovje, ki vzdržuje suha stanovanja z vedno isto temperaturo. **Ceneje kakor vsi drugi sistemi.**

Koliko trošijo ženske za obleko? — V listu za angleške deklice (Girl's Own Paper) piše Miss Emily Post o troških angleških žen za obleke ter pravi, da so izdatki za klobuke narasli v zadnjih letih za 600%. Še nedavno je bilo vsaki ženi v takozvani dobri družbi z dvema ali tremi klobuki na sezono vstrezano, dandanes jih mora imeti vsaj dvanajst. En klobuk z novejim perjem stane do 1200 kron, par čreveljčkov 200 do 380 kron, toaleta za v gledališče, na ples ali v večerno družbo, ki je stala nekdanj 1000 K, stane dandanes vsaj 2500 K itd. Žene srednjih let, ki so trosile kot deklice, ali mlado poročene žene po 2400 kron za obleke na leto, trosijo dandanes po 24.000 kron ter še vedno vzdihujejo, da se ne morejo pošteno oblačiti.

Zločin izza okupacije pred sodnijo. — Te dni se je pred zagrebško sodnijo vršila razprava proti bivšemu četovodji 5. stornije 79 pešpolka, Savi Dragovič, pravoslavne vere, vdovec, brez otrok. Obtožen je, da je dne 27. septembra 1878., to je za časa okupacije Bosne, s tremi drugimi tovariši v Maglaju napadel turško hišo Mulabdičev, zahteval denar ali življenje ter po oplenitvi hiše ustrelil gospodarjevo mater, njega pa ranil. Drugo jutro je šel Mulabdič k vojaški oblasti, ovadil zločin in pri konfrontaciji spoznal kot roparskega kolovodjo Savo Dragoviča; ostali trije roparji so bili mašljeni. Dragovič je prišel v preiskavo. A kmalu je izginil od vojaštva. Kako, še ni dognano, po njegovi izpovedbi je doslužil leta, ne da bi se kasneje kdaj javil k dolžnim orožnim vajam. Voj. oblast ga je zato imela v evidenci kot vojaškega begunca in roparskega morilca. 33 let ni bilo o njem nobenega sledu, dokler ni letošnje zime kot 60leten mož prošil pri vojaški oblasti za izpričevalo o obnašanju. Ob ti priliki je prišlo vse na dan in Dragovič stoji sedaj pred svetno pravico, da dá odgovore za daven zločin. Možno popolnoma taji; zaslišane priče, zlasti od njega v usodni noči ranjeni in oropani Mehaga Mulabdič izpoveduje več ali manj obtežljivo; značilno je, da pri konfrontaciji z obtožencem skoro vsaka priča pripomni, da ga pozna po očeh, pogledu. Isto je pripomnil tudi njegov bivši stotnik, sedaj generalni major v p. pl. Halavanja-Radojčić.

Sava Dragovič je bil obsojen na 15 let težke ječe.

Pridelak zlata v Transvaalu. — V Transvaalu v Južni Afriki so pridelali meseca junija t. l. 667 unč zlata, ki predstavlja vrednost okroglih 68 milijonov kron. S kopianjem zlata se je pečalo 186 tisoč delavcev, v premogovnikih je bilo zaposlenih 8212 in na diamantnih poljih 10.597 delavcev.

Davek na mačke. — V Monakovu bo treba v bodoče plačati od vsake mačke 5 mark davka. Ta novi davek utemeljujejo s tem, da se v Monakovu vedno bolj množe mačke, da ni mogoče držati hiš v snažnosti, da mačke ne kale le s svojim cviljenjem nočnega miru, temveč je reja prevelikega števila mačk tudi iz zdravstvenega stališča vredna obsojanja in konečno tudi mačke z uspehom zasledujejo po javnih vrtovih ptice pevke ter tako onemogočujejo razmnožitev koristnih ptičev. Vsako mačko, ki v bodoče ne bo imela ovratnika z znakom, bodo v to pooblaščenih organi vjeli in takoj pokončali.

40 vasi je razdjal grozen ciklon v Rusiji v guberniji Vologda. Žetev je uničena.

Mali oglasi.
Najmanjša pristojbina stane 60 vln. Ako je oglas obsejnejši se računata za vsako besedo 3 vln. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Odda se v središču mesta 1 ali 2 lepi na novo opremljeni sobi s prostim vhodom. Naslov pové naše upravnništvo.

Za irgovino jestvin se sprejme takoj 14-letnega učenca iz dobre družine. Naslov pové naše upravnništvo.

Prostor za irgovino z manufakturo ali železnino z opravo vred
odda takoj F. CVEK, destilateur v Kamniku.

Tekoči sirni izvleček, sirni prašek, sirni podstavki, barvilo za sir in surovo maslo izborne kakovosti — razpošilja po nizki ceni:
Viljem Bayer, Kufstein — Tirolsko.

Jako zanimiv, zabaven in poučen **list s slikami** je **„ILUSTROVANI TEDNIK“**, ki izhaja vsak pelek, ter stane četrtletno le 1.80 K. Zahtevajte ga povsod!
Naročite ga in inserirajte v njem!
NASLOV: **Ilustrovani tednik, Ljubljana.**

Božidar Božič,
pek in sladčičar
— **Sv. Lucija ob Soči** —
sprejema naročila na vsakovrstna pečiva kakor: kolače za birmance, torte in fine sladčice za poroke in nove maše. — Prodaja različna fina vina in likerje na drobno in v originalnih steklenicah. Priporoča se sl. občinstvu za obila naročila ter zagotavlja točno postrežbo in jako nizke cene.
Sladcoled. Sladoled.

Ivan Maroni - Gorica
ulica Aristo Mattioli
goriška tovarna mosaičnih plošč, izdelanih po beneškem sistemu in iz navadnega cementa. Izvršuje raznovrstna olupševalna dela pri stavbah, bodisi iz cementa ali iz ponarejenega kamna. — Elegantne kopalne banje. — Cevi iz cementa v raznih širjavah.
Sprejme se kakoršnokoli delo.

Naznanilo preselitve.
Trgovino „pri železnem možu“ in založo starin se je preselilo v **Magistratno ulico.**
Velika zaloga starin kakor: vsakovrstnih slik, bronastih izdelkov, pohištva, kipov, orožja od vseh stoletij, minjatur, bakrorezov, porcelana itd. itd.
Zaloga novega orožja vseh vrst toliko za lov kakor za strelišča, samokresov, avtomatičnih pištol vseh sistemom, raznovrstnih patron, šiber itd. itd.
Cene konkurenčne.
Ivan Gyra, izdelovatelj orožja in zaprišeženi izvedenec.

„Goriška ljudska posojilnica“
vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.
Račun poštne hranilnice štov. 837.315.
Na občnem zboru dne 23. aprila 1911. se je določilo:
Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.
Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.
Brezplačni hišni hranilniki.
Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.
Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6 %.
Stanje 31. dec. 1910.: Zadrugnikov 1886 z deleži v znesku 73.642 kron. — Hranilne vloge: 1.423.351.26. Posojila: 1.488.919.—. — Reservni zaklad: 92.847.44 — Vrednost hiš: 372.096.66.

Za one, ki trpijo na želodcu!
Vsem onim, ki so si nakopali kako želodčno bolezen s prehlajenjem ali s preobloženjem želodca, z zaužitjem slabih, za prebavo težkih prehranskih ali prevročih jedi ali z nezmernim življenjem kakor: želodčni katar, krča v želodcu, bolečina v želodcu, težko prebavo ali zastajenje, se priporoča tem potom dobro domače sredstvo, čegar blagodejni vpliv se je preiskusil že več let. In to je
Hubert Ulrichovo želiščno vino.
To želiščno vino je izdelano iz izvrstnih, zdravilnih želišč in iz vina ter ojači in oživi prebavne organe človeka. Želiščno vino odstrani nerednosti pri prebavljanju in pospešuje tvoritev zdrave krvi.
S pravočasno porabo se udušijo želodčne bolezni že v kalu. Zatorej se ne sme obotavljati pri vporabi. Simptomi, kakor: glavobol, kolcanje, zganje, napihnjenost, bljuvanje, ki se pojavljajo pri starih želodčnih boleznih, pojenjajo večkrat po par požirkih tega vina.
Zaprte in njega slabe posledice, kakor kolika, utripanje, srca, slabo spanje, kakor tudi nabiranje krvi v jetrah, v slezeni in hemoroidne bolečine se odstranijo z želiščnim vinom. Želiščno vino odstrani neprebavljivost in vse nepotrebne stvari iz želodca in čreves s tem, da pospešuje stol.
Suho in blede obličje, pomanjkanje krvi, slabost so po navadi posledice slabe prebave, pomanjkljive krvotvoritve in bolnega stanja jeter. Osobe, ki nimajo teka, so nervozno oslabiljene in ozlovoljene, trpijo na glavobolu, so brez sna, hirajo in trpijo. Želiščno vino daje oslabiljenemu življenju novo moč. Želiščno vino povzroči tek, pospeši prebavo in hrano, oživlja promembo snovi, pospeši tvoritev krvi, pomiri razdražene živce in vstvari novo veselje do življenja. Mnoga priznavanja in zahvale spričujejo to.
Želiščno vino se dobi v steklenicah po 3 in 4 K v lekarnah sledečih krajev: Gorica, Kormin, Gradišče, Romans, Ajel, Campolongo, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Gor. Idrija, Tolmin, Kanal, Čedad, Videm, Palma, Červinjan, Og. ej, Fiumičel, Gradež, Sežana, Vipava, Postojna, Trst, Milje itd., kakor tudi v vseh drugih manjših in večjih krajih Goriško-Gradišćanske v lekarnah.
Tudi razpošiljajo lekarne v Gorici želiščno vino po originalnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.
Svari s pred ponarejanjem!
Zahtevajte izrecno
Hubert Ulrichovo želiščno vino.
Moje želiščno vino ni nobeno tajno sredstvo: njegove sestavine so: vino malaga 450.0, vinski strkljaj 100.0, glicerina 100.0, črno vino 240.0, sok jerebik 150.0, čresnjeve sok 32.0, aniz, razne rastlinske korenine itd. Te sestavine se zmešajo.

Stojte! Kdo ne pozna tvrdke **Stojte!**
Kerševani & Čuk
na Stolnem trgu (Piazza Duomo) v GORICI štov. 97
Vsakdo pozna to tvrdko, ker ima na prodaj Original Victoria šivalne stroje, ki so najboljše, najcenejše, najtrpežnejše in najlažje, ter delajo še po 10-letni uporabi brezšumno, hitro in točno. Original Victoria šivalni stroji so se priljubili vsem šiviljam, krojačem in drugim. Vsakdo naj si ogleda pred nakupom pom šivalnega stroja
„ORIGINAL VICTORIA“ šivalne stroje. Tvrdka da na razpolago učiteljico, ki poučuje brezplačno. Z Original-Victoria šivalnimi stroji se izvršuje vsakovrstno umetno vezenje (rekamiranje) itd. itd.
Ta tvrdka ima na prodaj vsakovrstno kmetijsko orodje: slamoreznice, stiskalnice, drozgalice (stroje za mastenje grozdja, pluge, brane itd. itd. Nadalje prodaja najboljša dvokolesa bela, rdeča itd. z znakom
KERŠEVANI & ČUK, ki jih sama izdeluje. Puške, samokrese, drugo belgijsko orožje, streljivo. — Velika izber **gramofonov.** Daje na obroke.
CENIKI
se razpošiljajo zastonj.

